

**Nordlige Verdener
Syvende halvårsrapport
2. halvår 2012**

Halvårsrapport for Nationalmuseets tværgående forskningsindsats Nordlige Verdenser, 2. halvår 2012

Nationalmuseets tværgående forskningsindsats Nordlige Verdenser er med indeværende halvårsrapport nået hen mod afslutningen af sit forskningsforløb. De opnåede resultater blev præsenteret på en international konference ved årets slutning, og de fremlagte resultater vil blive udgivet på engelsk i en planlagt publikation. Året 2012's skriftlige produktion ses side 5-9 i rapporten, og side 9-12 vises i oversigtsform, hvad der også er sket og endnu er i vente.

Styregruppen bestod i 2. halvår 2012 af:

Per Kristian Madsen (direktør og formand for styregruppen)

Lene Floris (museumschef og forskningsansvarlig)

Michael Andersen (Danmarks Middelalder og Renæssance)

Poul Otto Nielsen (Danmarks Oldtid)

Christian Sune Pedersen (Danmarks Nyere Tid og Etnografisk Samling)

Mads Christian Christensen (Bevaringsafdelingen)

Peter Henningsen (Frilandsmuseet)

Siden sidste halvårsrapport har der været afholdt styregruppemøde d. 7. december 2012 samt et frokostmøde d. 27. september 2012. På sidstnævnte præsenteredes resultater fra forskningsindsatsningens sidste feltarbejder, og der blev redegjort for indholdet i den kommende internationale konference.

International konference om Nordlige Verdenser

Der var 110 tilmeldte deltagere til konferencen, hvoraf 51 kom fra andre institutioner i Danmark, Grønland, Norge, Sverige, Polen, England, Skotland, Irland, Island, Canada og USA.

Konferencen havde følgende forløb og indhold:

28. november

Northern Worlds – Landscapes

8.00-9.00 Registration

9.00-9.15 Opening talk by Per Kristian Madsen, director of the National Museum

9.15-10.00 Keynote address

Professor Peter Emil Kaland, Department of Biology, University of Bergen
The Coastal Heathlands of Europe – farming history and management

10.00-12.00 Session: Use and Traces (Chair Bjarne Grønnow)

- Ditlev L. Mahler, Danish Prehistory

The Neolithic Components: Shetland Islands 4000-3000 BC

- Alison Sheridan, National Museums Scotland

Shetland's earliest farming communities, c. 3700–1500 BC: an overview

10.45-11.00 Coffee/tea break

11.00-11.45 - Christian Koch Madsen, Danish Middle Ages and Renaissance

Norse Settlement and Pastoral Farming in Vatnahverfi, South Greenland
Discussion

- 11.45-13.15 Lunch
- 13.15-14.30 Session: Cosmos and Perception (Chair Peter A. Toft)
- Flemming Kaul, Danish Prehistory
The northernmost rock carvings belonging to the Scandinavian Bronze Age tradition, Norway
 - Lars Jørgensen, Danish Prehistory
Norse religion, rites and ritual sites in Scandinavia in the 6th-11th century. A research project 2010-15
 - Ulla Odgaard, Ethnographic Collection
Archaeology of the hunt – Hunting rights, hunting ethics and “waste”
- Discussion
- 14.45-15.00 Coffee/tea break
- 15.00-16.45 Session: Environment and Change (Chair Henning Matthiesen)
- Morten Fischer Mortensen, Danish Prehistory, Unit of Environmental Archaeology
Colonizing the unknown: early man in Denmark and the environmental preconditions
 - Kevin J. Edwards, Departments of Geography & Environment and Archaeology, School of Geosciences, University of Aberdeen
Early farming, cereals and landscape impacts from northern Europe to the North Atlantic: conundrums
 - Noémie Boulanger-Lapointe, University of British Columbia
Arctic willow population structure and dynamics in the High Arctic – insights from seven sites in Canada and Greenland
 - Richard Oram, Department of History, University of Stirling
From ‘Golden Age’ to Depression: land, lordship and environmental change in the medieval Earldom of Orkney
- Discussion

Gæsteforelæserne Professor Peter Emil Kaland, Bergen, professor Charlotte Damm, Galway, og Christian Wichmann Matthiessen

29. november

Northern Worlds – Interactions

- 9.00-9.45 Keynote address
- Professor Charlotte Damm, Department of Archaeology, National University of Ireland, Galway
- When people meet*
- 9.45-10.45 Session: Networks and Communication (Chair Bjarne Grønnow)
- Christina Folke Ax, Open Air Museum
Good connections – Networks in the whaling and sealing community on Rømø in the 18th century
 - Anne Lisbeth Schmidt, Department of Conservation, Science
Skin Clothing from the North – Results from the research
 - Peter Andreas Toft, Ethnographic Collection

- Small things forgotten – Inuit reception of European commodities in the Historic Thule Culture*
- 10.45-11.00 Coffee/tea break
- 11.00-11.45 - Einar Østmo, Collection of National Antiquities, Museum of Cultural History, University of Oslo
Shipbuilding and aristocratic splendour in the North, 2400 BC-1000 AD
Discussion
- 11.45-13.15 Lunch
- 13.15-15.00 Session: Objects and Exchange (Chair Peter Steen Henriksen)
- Anne Pedersen, Danish Middle Ages and Renaissance
Skagerrak and Kattegat in the Viking Age – border and connecting link
 - Helle Winge Horsnæs, Royal Collection of Coins and Medals
Gold imitations of Roman coins produced in European Barbaricum
 - Gitte Tarnow Ingvardson, Royal Collection of Coins and Medals
Nørremølle – the largest Viking silver hoard of Bornholm
 - Lisbeth Imer, Danish Middle Ages and Renaissance
Greenlandic runic inscriptions
- Discussion
- 15.00-15.15 Coffee/tea break
- 15.15-16.30 Session: Preservation and Decay (Chair Morten Fischer Mortensen)
- Martin Nordvig Mortensen, Department of Conservation, Science
Conservation and drying methods for archaeological materials modified for use in northern areas
 - Jørgen Hollesen, National Museum of Denmark & Centre for Permafrost, Department of Geography and Geology, University of Copenhagen
Kitchen-middens and climate change – the preservation of permafrozen sites in a warm future
- Discussion

Ordstyrerne Peter Andreas Toft, Lisbeth Imer og Bjarne Grønnow

30. november

Northern Worlds – Dynamics

- 9.00-9.45 Keynote address
Professor Christian Wichmann Matthiessen, Department of Geography and Geology, University of Copenhagen
Scandinavian Links: Regional development perspectives
- 9.45-10.45 Session: Continuity and Discontinuity (Chair Lisbeth Imer)
- Bjarne Grønnow, Ethnographic Collection
Signatures in Stone
 - Peter Steen Henriksen, Danish Prehistory, Unit of Environmental Archaeology

- Norse Farming in Greenland: Agriculture on the edge*
Discussion
- 10.45-11.00 Coffee/tea break
- 11.00-11.45 Session: Mobility and Organization (Chair Peter Steen Henriksen)
- Einar Lund Jensen, Modern Danish History
Settlements policy in a colonial context
- Jette Arneborg, Danish Middle Ages and Renaissance
Subsistence and Settlement Patterns in Norse Greenland
- 11.45-13.15 Lunch
- 13.15-14.15 Session: Mobility and Organization (cont.)
- Lasse Sørensen, Danish Prehistory
Farmers on the move.... The expansion of agrarian societies during the Neolithic and Bronze Age in Scandinavia
- Christopher Prescott, Department of Archaeology, Conservation and History, University of Oslo
The transformation of third millennium north western Scandinavia
Discussion
- 14.15-14.30 Coffee/tea break
- 14.30-15.30 Session: Techniques and Environment (Chair Peter A. Toft)
- Jens Fog Jensen, Ethnographic Collection
The battle of the Weather
- Niels Bonde, Danish Prehistory, Unit of Environmental Archaeology
Timber houses in Greenland – diffusion and innovation
Discussion
- 15.30-16.30 General discussion – Northern Worlds in time and space: a narrative or a frame of reference for research?
Moderator – Ditlev Mahler

Konferencens gæsteforelæsninger blev optaget på video, og materialet vil blive lagt ud på Nordlige Verdeners hjemmeside.

Der er truffet aftale med Museum Tusulanum Press, MTP, om udgivelse af konferencens præsentationer. MTP samarbejder med University of Chicago Press, som er global distributør for forlaget.

Fra forskningsprojekterne

Udgivelser i 2012:

- The landscape and climate of the early Mesolithic hunters of Lundby Mose, southern Zealand. The end of the last glacial period and the Preborial warming. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 26-29 (Catherine Jessen (Morten Fischer Mortensen, projekter)).
- Small trees from North East Greenland. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 30-35 (Claudia Baittinger).
- The future preservation of a permanently frozen kitchen midden in Western Greenland. In: Conservation and management of archaeological sites, Vol. 14, nr. 1-4, s. 159-168 (Henning Matthiesen et al.).
- Comparison between oxygen concentrations and redox potentials measured at the rear of Nordre Bredsgaarden at Bryggen, Bergen, Norway. National Museum of Denmark, Department of Conservation, Nationalmuseet, Bevaringsafdelingen, 27 s. (Henning Matthiesen et al.).

- Effects of infiltrating water into organic cultural layers. National Museum of Denmark, Department of Conservation, Nationalmuseet, Bevaringsafdelingen, 23 s. (Henning Mathiesen et al.).
- Groundwater composition at Bryggen in Bergen: Temporal and spatial variation. National Museum of Denmark, Department of Conservation, Nationalmuseet, Bevaringsafdelingen, 40 s. (Henning Mathiesen et al.).
- Kitchen-middens and climate change - what happens if permafrozen archaeological remains thaw? In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 36-41 (Henning Mathiesen et al.).
- Nydam Mose: in situ preservation at work. In: Conservation and management of archaeological sites, vol. 14, nr. 1-4, s. 479-486 (Henning Mathiesen et al.).
- Preservation conditions in unsaturated urban deposits: Results from continuous logging of oxygen, water content and temperature at the rear of Nordre Bredsgården, Bergen in the period October 2010 to November 2011. National Museum of Denmark, Department of Conservation, Nationalmuseet, Bevaringsafdelingen, 29 s. (Henning Mathiesen et al.).
- Qajaa i Vestgrønland – frossen fortid i en varm fremtid. In: Nationalmuseets Arbejdsmark 2012, s. 30-43 (Henning Mathiesen et al.).
- Quantification and visualisation of in situ degradation at the world heritage site Bryggen in Bergen, Norway. In: Conservation and management of archaeological sites, vol. 14, nr. 1-4, s. 215-227 (Henning Mathiesen et al.).
- Reburial and Analysis of Archaeological Remains in the Marine Environment - Investigations in the effects on metals. In: Conservation and management of archaeological sites, vol. 14, nr. 1-4, 2012. s. 35-47 (Henning Mathiesen et al.).
- Special Edition of *Conservation and Management of Archaeological Sites*. : Preserving Archaeological Remains in situ. The 4th International Conference on Preserving Archaeological Remains in situ (PARIS4) 23-26th May 2011, The National Museum of Denmark, Copenhagen. Volume 14, Numbers 1-4. Gregory, David John & Mathiesen, Henning (eds.). London, 486 s. (Henning Mathiesen et al.)
- Conservation and drying methods for archaeological materials modified for use in northern areas. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 42-45 (Martin Nordvig Mortensen et al.).
- Qajaa – et glemt og genopdaget skatkammer fra Grønlands stenalder. In: Tidsskriftet Grønland, vol. 3, s. 169-179 (Jens Fog Jensen).
- Qajaa i Vestgrønland – frossen fortid i en varm fremtid. In: Nationalmuseets Arbejdsmark, s. 30-43 (Jens Fog Jensen et al.).
- The Weather War: The German operation 'Bassgeiger' on Shannon Island 1943/44. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 46-54 (Jens Fog Jensen et al.).
- Depopulation of the Cape Farewell region. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 55-57 (Einar Lund Jensen).

- Review of *Inuit and whalers on Baffin Island through German eyes. Wilhelm Weike's Arctic journal and letters (1883-84)*, by Ludger Müller-Wille & Bernd Giesecking, translated by William Barr (2011). Montreal: Baraka Books. In: Polar Research, vol. 2, nr. 31, 2 s. (Christina Folke Ax).
- The Whaler and the ostrich egg – Introduction to a project on life on the North Frisian Islands and whaling in the Arctic Ocean. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 58-69 (Christina Folke Ax).
- Agricultural landscapes of Arctic Norway. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 72-86 (Flemming Kaul).
- Multi-period construction of megalithic tombs – and the megalithic tombs in Shetland. In: Mahler, D. (ed.), The Border of Farming and the Cultural Markers. Nationalmuseet, s. 100-121 (Flemming Kaul).
- Pioneering farmers cultivating new lands in the North. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 87-124 (Lasse Sørensen).
- Shetland – the Border of farming 4000-3000 B.C.E. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 125-136 (Ditlev Mahler).
- Pinhoulland – a multi period site from West Mainland, Shetland. In: Mahler, D. (ed.), The Border of Farming and the Cultural Markers. Nationalmuseet, s. 37-52 (Ditlev Mahler).
- Neolithic Shetland: Peopling an empty area 4000-3000 BC? In: Mahler, D. (ed.), The Border of Farming and the Cultural Markers. Nationalmuseet, s. 132-143 (Ditlev Mahler).
- A First Isotopic Dietary Study of the Greenlandic Thule Culture. In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, s. 51-64 (Jette Arneborg et al.).
- An Isotopic Analysis of the Diet of the Greenland Norse. In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, s. 93-118 (Jette Arneborg et al.).
- At ordne min verden : Billeder af inuits og nordboernes mentale landskaber gennem 4500 år. In: Marita Akhøj Nielsen (ed.), Grønlands fascinationskraft : Fortællinger om polarforskningen. Et festskrift til Hendes Majestæt Dronning Margrethe II ved 40-års-regeringsjubilæet 2012. København, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, s. 68-83 (Jette Arneborg et al.).
- Cultural adaptation, compounding vulnerabilities and conjunctures in Norse Greenland. In: Proceedings of the National Academy of Sciences, vol. 109, nr. 10 (Jette Arneborg et al.).
- Greenland climate change: from the past to the future. In: WIREs Clim Change, August 10, 2012 (Jette Arneborg et al.).
- Greenland Isotope Project: Diet in Norse Greenland AD 1000 - AD 1450. Arneborg, J., Heinemeier, J. & Lynnerup, N. (eds.) In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, 135 s. (Jette Arneborg et al.).
- Human Diet and Subsistence Patterns in Norse Greenland A.D. c.980-A.D. c.1450. Archaeological Interpretations. In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, s. 119-133 (Jette Arneborg et al.).
- Isotopic Analyses of the Domestic Animals of Norse Greenland. In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, s. 77-92 (Jette Arneborg et al.).
- Norse Greenland : Selected Papers from the Hvalsey Conference 2008. Arneborg, J., Nyegaard, G. & Vésteinsson, O. (eds.). In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, 196 s. (Jette Arneborg et al.).

- Norse Greenland Dietary Economy ca. A.D. 980-A.D. 1450: Introduction. In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, s. 1-39 (Jette Arneborg et al.).
- Stable Carbon and Nitrogen Isotopic Measurements of the Wild Animals Hunted by the Norse and the Neo-Eskimo People in Greenland. In: Journal of the North Atlantic, special vol. 3, s. 40-50 (Jette Arneborg et al.).
- The "dairy Farm" of the Hvalsey Fjord Farm. In: Journal of the North Atlantic, Special vol. 2, s. 28-33 (Jette Arneborg et al.).
- Pastures Found ... Farming in Greenland (re)introduced. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 142-166 (Christian Koch Madsen).
- Agriculture on the edge. The first finds of cereals in Norse Greenland. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 174-177 (Peter Steen Henriksen).
- A common sea – the Skagerrak and the Kattegat in the Viking Age. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 180-186 (Anne Pedersen).
- Networks in the North – foreign artefacts in the hands of the Vikings. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 187-191 (Maria Panum Bastrup).
- Nørremølle – the largest Viking silver hoard of Bornholm. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 192-199 (Gitte Tarnow Ingvardson).
- Greenlandic runic inscriptions. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 200-204 (Lisbeth Imer).
- Ave Maria : Religiøs brug af runer i middelalderens Grønland. In: Nationalmuseets Arbejdsmark 2012, s. 60-71 (Lisbeth Imer).
- Skin Clothing from the North. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 205-208 (Lisbeth Schmidt).
- Analysis of Traditional Historical Clothing: Automated Production of a two-dimensional Pattern. In: Archaeometry 2012 (Lisbeth Schmidt).
- Future pest status of an insect pest in museums, *Attagenus smirnovi*: Distribution and consumption in relation to climate change. In: Journal of Cultural Heritage, vol. 13, s. 22-27 (Lisbeth Schmidt et al.).
- Challenges of cultural and colonial encounters – European commodities in the Historical Thule Culture. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 209-227 (Peter Andreas Toft).
- Minimally destructive DNA extraction from archaeological artefacts made from whale baleen. In: Journal of Archaeological Science, vol. 39, nr. 12, s. 3750-3753 (Peter Andreas Toft et al.).
- Timber houses in Greenland – diffusion and innovation. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 228-230 (Niels Bonde et al.).
- Pre-Christian Cult Sites – archaeological investigations. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), Challenges and solutions. Nationalmuseet, s. 261-268 (Josefine Franck Bican et al. (Lars Jørgensen, projekter)).

- At ordne min verden : Billeder af inuits og nordboernes mentale landskaber gennem 4500 år. In: Marita Akhøj Nielsen (ed.), *Grønlands fascinationskraft : Fortællinger om polarforskningen*. Et festskrift til Hendes Majestæt Dronning Margrethe II ved 40-års-regeringsjubilæet 2012. København, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, s. 68-83 (Bjarne Grønnow et al.).
- Minimally destructive DNA extraction from archaeological artefacts made from whale baleen. In: *Journal of Archaeological Science*, vol. 39, nr. 12, s. 3750-3753 (Bjarne Grønnow et al.).
- Tunit and the birds – echoes of another world. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), *Challenges and solutions*. Nationalmuseet, s. 231-246 (Martin Appelt et al. (Bjarne Grønnow, projektejer)).
- Memory of a myth – a unique Late Dorset ritual structure. In: Gulløv, H.C., Toft, P.A. & Hansgaard, C.P. (eds.), *Challenges and solutions*. Nationalmuseet, s. 247-260 (Ulla Odgaard (Bjarne Grønnow, projektejer)).

Status 2009-2012

Indeværende rapport gør status over forskningsformidlingen 2009-2012. Formidling af delprojekterne har fundet sted som offentlige forelæsninger, som indlæg på nationale og internationale konferencer, og som artikler i danske og udenlandske publikationer.

Nordlige Verdener er i perioden præsenteret gennem 143 foredrag, 96 forskningsformidlende artikler og 80 fagfællebedømte artikler.

Formidlingen har også fundet sted i dagspressen, hvor museets nyansatte presseansvarlige har spillet en betydelig rolle; og ikke mindst har videnskabsformidlingsplatformen videnskab.dk haft stor betydning for udbredelsen af forskningsresultaterne til det øvrige Europa og til Nordamerika.

I 2012 modtog *Bjarne Grønnow* den arkæologiske *Erik Westerby Pris*, og *Einar Lund Jensen* blev i 2012 sammen med *Kristine Raahauge*, Nanortalik Museum, og *H. C. Gulløv*, Nationalmuseet, de første modtagere af Kulturministeriets Forskningspris, *Julius Bomholt Prisen*.

Forskningssøjle A

Klimaændringer og samfund: Når klimagrænser flytter sig

- Sen-istidens Danmark: Mennesker og naturmiljø, v/ Morten Fischer Mortensen m.fl. (Danmarks Oldtid-Naturvidenskab)
(3 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 2 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 2 planlagte monografier.
- Små træer som klimaindikatorer, v/Claudia Baittinger (Danmarks Oldtid- Naturvidenskab)
(4 foredrag, 3 forskningsformidlende artikler og 3 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 planlagt publikation.
- Klimaændringer og køkkenmøddinger – Hvad sker der når permafrosten forsvinder? v/ Henning Matthiesen m.fl. (Bevaringsafdelingen)
(5 foredrag, 5 forskningsformidlende artikler og 3 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 planlagt publikation.
- Konserverings- og tørringsmetoder i nordlige områder, v/ Martin Nordvig Mortensen m.fl. (Bevaringsafdelingen)
(3 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 1 fagfællebedømt artikel).
Projektet afsluttes med 1 planlagt publikation.

- Kampen om vejret – en arkæologisk-historisk undersøgelse af tyske og allierede vejrstationer i Nordøstgrønland, 1941-1944, v/ Jens Fog Jensen (Etnografisk Samling)
(5 foredrag, 3 forskningsformidlende artikler og 5 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 planlagt monografi.
- Samfundsændringer i Sydgrønland 1900-1950 – fra fangst til fiskeri, v/ Einar Lund Jensen (Danmarks Nyere Tid)
(4 foredrag, 3 forskningsformidlende artikler og 3 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med en PhD-grad og 1 planlagt publikation.
- De Nordfrisiske Kommandørgårde og deres beboere, v/ Christina Folke Ax (Frilandsmuseet)
(5 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 2 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 planlagt publikation.

Fra forskningsprojekterne i Ilulissat Isfjord, i Nordøstgrønland og kommandørgårdene på Rømø

Forskningssøjle B

Landbrug på grænsen: Nordlige kulturlandskaber

- Agrarsamfundenes ekspansion i Norden, v/ Flemming Kaul (Danmarks Oldtid)
(5 foredrag, 5 forskningsformidlende artikler og 5 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 planlagt publikation.
- Agrarsamfundets ekspansion i neolitikum, v/ Lasse Sørensen (Danmarks Oldtid)
(13 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 3 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med PhD-graden.
- Shetlandsøerne – landbrug på grænsen 4000-3000 f.v.t., v/ Ditlev Mahler (Danmarks Oldtid)
(7 foredrag, 9 forskningsformidlende artikler og 3 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 2 publikationer.
- Ressourcer, mobilitet og kulturel identitet i det norrøne Grønland, v/ Jette Arneborg m.fl. (Danmarks Middelalder & Renæssance)
(21 foredrag, 5 forskningsformidlende artikler og 9 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 publikation.
- Bønder i det norrøne Grønland, v/ Christian Koch Madsen (Danmarks Middelalder & Renæssance)
(3 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 2 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med PhD-graden.
- Nordboernes agerbrug i Grønland – et agerbrug på nordgrænsen, v/ Peter Steen Henriksen (Danmarks Oldtid-Naturvidenskab)
(5 foredrag og 3 forskningsformidlende artikler).

Projektet afsluttes med 1 publikation.

Fra forskningsprojekterne i Nordnorge, på Shetlandsøerne og i Sydgrønland

Forskningssøjle C

Netværk i Nord: Kommunikation, handel og kulturmarkører

- Kulturkontakter over Skagerrak og Kattegat i Vikingetiden, v/ Anne Pedersen (Danmarks Middelalder & Renæssance)
(4 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 2 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 publikation.
- Kommunikation, kulturmøde og kulturel identitet – tingenes rejse i Skandinavians vikingetid, v/ Maria Panum Baastrup (Danmarks Oldtid)
(2 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 5 fagfællebedømte artikler).
Projektet er afsluttet med PhD-graden.
- Nord/Syd-netværk – møntefterligninger som kilde, v/ Helle Winge Horsnæs (Danmarks Middelalder & Renæssance)
(2 foredrag, 2 forskningsformidlende artikler og 2 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 publikation.
- Nørremølle – det største sølvfund fra Bornholms vikingetid, v/ Gitte Tarnow Ingvardson (Danmarks Middelalder & Renæssance)
(2 foredrag, 1 forskningsformidlende artikel og 1 fagfællebedømt artikel).
Projektet afsluttes med 1 publikation.
- Grønlandske runeindskrifter, v/ Lisbeth Imer (Danmarks Middelalder & Renæssance)
(3 foredrag, 3 forskningsformidlende artikler og 2 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 planlagt monografi.
- Skinddragter fra Nord, v/ Lisbeth Schmidt (Bevaringsafdelingen)
(14 foredrag, 4 forskningsformidlende artikler og 4 fagfællebedømte artikler).
Projektet afsluttes med 1 publikation.
- Handel som kulturmøde – europæiske genstande i historisk Thulekultur, v/ Peter Andreas Toft (Etnografisk Samling)
(7 foredrag, 5 forskningsformidlende artikler og 4 fagfællebedømte artikler).
Projektet er afsluttet med PhD-graden.
- Bygninger på de nordatlantiske øer og i Grønland, v/ Niels Bonde (Danmarks Oldtid-Naturvidenskab)
(4 foredrag og 5 forskningsformidlende artikler).
Projektet afsluttes med 1 publikation.
- Carpenter-Meldgaard donationen – Et forskningsprojekt baseret på Jørgen Meldgaards efterladte arkiv, v/

Bjarne Grønnow m.fl. (Etnografisk Samling)

(12 foredrag, 12 forskningsbaserede artikler og 15 fagfællebedømte artikler).

Projektet er associeret Nordlige Verdener og afsluttes med 2 planlagte monografier.

- Førkristne kultpladser – et forskningsprojekt omkring jernalderens og vikingetidens hedenske religion, v/
Lars Jørgensen (Danmarks Oldtid)
(9 foredrag, 4 forskningsformidlende artikler og 4 fagfællebedømte artikler).
Projektet er associeret Nordlige Verdener og afsluttes med 5 planlagte monografier.

Fra forskningsprojekterne på Bornholm, i Ilulissat/Jakobshavn og ved Tissø

Hjemmeside

Hjemmesiden <http://nordligeverdener.natmus.dk> opdateres stadig løbende med de resultater der kommer, og det sker både på dansk og engelsk. Det er nu for alvor blevet stedet, hvor projekterne kan publicere feltrapporter, rapporter fra netværksmøder og workshops, samt lyd- og filmklip fra feltarbejde. Endvidere vil gæsteforelæsningserne fra den internationale konference i november 2012 blive tilgængelige her både som video og som power point, der kan downloades.

Resultaterne fra projektperioden vil blive samlet, og hjemmesidens eksistens blive sikret efter afslutningen af forskningsindsatsningen.

Hans Christian Gulløv

Koordinator

Caroline Polke Hansgaard og Birgit Rønne